

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Lenkou Bursíkovou ve věci

žalobce: J. P.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 9. 2022, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne ze dne 29. 8. 2022, č. j. X, rozhodla, že žalobci náleží místo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně starobní důchod ode dne 12. 9. 2022, a stanovila jeho výši podle § 61a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Uvedla, že podle téhož ustanovení dnem, kterým žalobce dosáhl 65 let věku, zaniká nárok na invalidní důchod a současně tímto dnem vzniká nárok na starobní důchod ve výši, ve které dosud náležel invalidní důchod. Žalobce dosáhl věku 65 let dnem 12. 9. 2022.
2. V záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaná zamítla žalobcovy námitky a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
3. Žalobce brojí proti napadenému rozhodnutí žalobou podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.). Požaduje jeho zrušení a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. N.

Obsah žaloby a vyjádření žalované

4. Žalobce namítá, že mu žalovaná svévolně na nátlak České pojišťovny změnila invalidní důchod na starobní. O ten ale nežádal a žádat nebude. Proto mu musí zůstat invalidní důchod třetího stupně, doživotní renta a „F.Ú. Neratovice“. Žalovaná byla 6. 1. 2005 pravomocně odsouzena za samé nezákonnosti. Bude hrozit soudní řízení, pravá žaloba dorazí 6. 11. 2022 a soudní řízení 6. 1. 2023. Invalidní důchod se bude navyšovat podle současného státního průměru, tj. asi do částky 40 000 Kč. Stát mu dluží peníze podle pracovního úrazu z 8. 9. 1976. Stát byl pravomocně odsouzen, žalobce již nemusel odpracovat ani jednu hodinu a platit ani jednu korunu daní, což potvrdila krajská samosoudkyně v roce 1995. Žalovaná mu stále neposlala valorizaci invalidního důchodu pro Českou pojišťovnu, z doživotní renty žalobci strhávají 15 %, a to mu jednou za rok vrací Finanční úřad Neratovice. K žalobě žalobce přiložil oznámení o mimořádném zvýšení starobního důchodu ze dne 29. 8. 2022 (je též součástí správního spisu) a ústřížek složenkou o výplatě důchodu na období od 24. 9. 2022 do 23. 10. 2022.
5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě poukázala na § 61a zákona o důchodovém pojištění, podle kterého nárok na invalidní důchod zaniká dnem dosažení 65 let věku. Tímto dnem vzniká poživateli důchodu automaticky (ze zákona) nárok na starobní důchod přetransformovaný z invalidního důchodu. Žalovaná eviduje datum dosažení věku 65 let u každého poživatele invalidního důchodu a v období krátce před tímto datem zahájí z moci úřední podle § 81 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění správní řízení a vydá rozhodnutí o transformaci invalidního důchodu na starobní. Dojde jen k přeměně v označení důchodu, výše zůstává stejná, nedošetřují se žádné doby a výdělků či jiné rozhodné skutečnosti. Přiznání „transformovaného“ starobního důchodu nevylučuje možnost podat žádost o přiznání řádného starobního důchodu. Ten se přiznává pouze za předpokladu, že jeho výše bude pro pojištěnce vyšší než výše dosud pobíraného invalidního důchodu. Žalobci od 12. 9. 2022 náleží (transformovaný) starobní důchod. Žalovaná proto správně vydala v rámci zářijové valorizace oznámení o úpravě starobního důchodu, nikoli invalidního důchodu.

Posouzení žaloby

6. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou.
7. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl bez jednání, neboť účastníci řízení nevyjádřili nesouhlas s tímto postupem.
8. Podstatou žaloby je žalobcův nesouhlas s postupem žalované, která rozhodla o přeměně dosud pobíraného invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na starobní důchod. Žalobce se dožaduje toho, aby mu nadále byl vyplácen invalidní důchod.
9. Soud konstatuje, že žalovaná postupovala v souladu se zákonem.

10. Není pochyb o tom, že žalobce dne 12. 9. 2022 dosáhl věku 65 let. Zákon s touto věkovou hranicí spojuje zánik nároku na invalidní důchod a současně vznik nároku osoby, která dosud invalidní důchod pobírala, na důchod starobní (§ 61a odst. 1 zákona o důchodovém pojištění). Jinými slovy, nikomu, kdo dosáhl věku 65 let nelze nadále invalidní důchod vyplácet. Pro žalobce ale uvedená situace prakticky nepředstavuje žádnou změnu, neboť starobní důchod, na který vznikne nárok právě z důvodu dosažení věku 65 let, mu náleží v téže výši, v jaké mu náležel dosavadní invalidní důchod (§ 61a odst. 2 zákona o důchodovém pojištění). Výše důchodu, který žalobce pobírá, tedy zůstala stejná, změnilo se vlastně pouze jeho označení (z invalidního se stal důchod starobní).
11. Žalovaná neměla jinou možnost, než rozhodnout o změně invalidního důchodu na starobní důchod, neboť zákon jí ukládá, aby řízení o přeměně invalidního důchodu zahájila z moci úřední (§ 81 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Žalobní námitka, podle které žalobce o starobní důchod nežádal, proto není důvodná, neboť pro vedení řízení o přeměně invalidního důchodu na starobní důchod není žádosti poživatele důchodu třeba. Pro přeměnu důchodu na starobní není třeba žádné aktivity jeho poživatele, správa sociálního zabezpečení podle uvedené právní úpravy v takové věci musí postupovat sama, z vlastní iniciativy (z moci úřední). Soud proto nemůže přisvědčit žalobci, že k vydání rozhodnutí došlo svévolně a na „nátlak České pojišťovny“. Žalobci současně nic nebrání, aby si požádal o „řádný“ starobní důchod (§ 61a odst. 3 ve spojení s § 29 zákona o důchodovém pojištění). Budou-li splněny podmínky pro jeho přiznání (důchodový věk a potřebná doba pojištění) a bude-li výše „řádného“ starobního důchodu vyšší než je výše invalidního důchodu přeměněného na starobní, bude žalobci přiznán a vyplácen tento řádný starobní důchod. Pokud by tomu tak nebylo, bude mu nadále vyplácen starobní důchod přeměněný z invalidního důchodu. Žalobce se tedy nemusí obávat toho, že by případným podáním žádosti zhoršil své postavení, neboť mu v každém případě bude vyplácen ten důchod, jehož výše je větší.
12. Důvodná není ani námitka, že žalovaná žalobci nevalorizovala invalidní důchod. Oznámením ze dne 29. 8. 2022 založeným ve správním spisu žalovaná žalobce informovala o valorizačním zvýšení starobního důchodu od zářijové splátky. Vzhledem k tomu, že žalobce od 12. 9. 2022 pobírá starobní důchod (přeměněný z důchodu invalidního), postupovala žalovaná správně, pokud valorizovala právě starobní důchod, nikoli invalidní důchod, jak se domáhá žalobce.
13. Závěrem soud dodává, že se nezabýval tvrzeními týkajícími se doživotní renty, kterou má žalobci vyplácet Česká pojišťovna, neboť se zcela míjí s obsahem napadeného rozhodnutí. Soud uvedená tvrzení nemá za samostatný návrh, kterým by se žalobce domáhal rozhodnutí v občanskoprávním sporu, nepostupoval proto podle § 46 odst. 2 s. ř. s. (podle kterého by takový návrh, byl-li by u správního soudu podán, musel odmítnout). Z podání žalobce doručeného žalované dne 13. 9. 2022, které je součástí správního spisu, ostatně vyplývá, že žalobce podal také žalobu na Českou pojišťovnu. Svých tvrzených nároků vůči této společnosti se tak domáhá samostatným návrhem.

Závěr a náklady řízení

14. Nezbyvá tedy než uzavřít, že žaloba není důvodná. Soud ji proto zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

15. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovaná, která byla ve věci úspěšná, nemá podle § 60 odst. 2 s. ř. s. ve věcech důchodového pojištění právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. ledna 2023

Lenka Bursíková, v. r.
soudkyně